

IZVEŠTAJ O RADU ŽIRIJA

Godišnje nagrade za arhitekturu Udruženja arhitekata Srbije- reprezentativnog udruženja u kulturi za 2023. godinu

kao priznanja za izuzetan stvaralački doprinos u oblasti arhitekture, autorima pojedincima ili autorskim timovima iz oblasti arhitekture

Ove nagrade jedine su koje, na godišnjem nivou, dodeljuje reprezentativno strukovno udruženje arhitekata i kao takve imaju posebnu specifičnu težinu. Takođe ove nagrade hronološki su poslednje u nizu u jednoj kalendarskoj godini pa imaju i potencijal da sumiraju godišnju produkciju naše arhitektonske scene, no realizacija tog potencijala neminovno zavisi od broja prijavljenih kandidata za svaku od njih.

Upravni odbor Udruženja arhitekata Srbije imenovao je članove Žirija za dodelu godišnjih nagrada za 2023. godinu u sledećem sastavu:

Žiri:

- Prof. Ivan Rašković, arhitekta, Beograd (predsednik žirija)
- Prof. Milan Đurić, arhitekta, Beograd
- Milica Kovač, arhitekta, Zrenjanin
- Dr Slobodan Jović, arhitekta, Novi Sad
- Dr Vojislav Nikolić, arhitekta, Niš

Konkurs za dodelu Godišnjih nagrada UAS-a raspisan je 28.08.2024. godine, a rok za podnošenje predloga sa kompletnom dokumentacijom je bio do 01.11.2024. godine do 15,00 časova.

Na konkursu za godišnje nagrade, predati su radovi u sledećim kategorijama:

za Godišnju nagradu „Aleksej Brkić“ za najuspelije arhitektonsko delo realizovano u protekloj godini, zaključno sa 31.12.2023. godine u zemlji konkurisali su sledeći autori i objekti (navedeni po redosledu primanja do datuma predviđenog za podnošenje predloga).

1. UPRAVNA ZGRADA KOMPANIJE „DRINA PLASTIKA 86“

Nova Pazova, Industrijska zona

Autori: Vladislav T. Lalicki, dipl. inž. arh. autor i odgovorni projektant; Milena Stojković, mast. inž. arh. koautor i projektant; ATELJE VLADISLAV LALICKI d.o.o. (u saradnji sa LARK PROJECT d.o.o.); Dizajn enterijera- Ksenija Bajagić, dipl. arh. un. arh; Konstrukcija: Dušan Banjanin, dipl. inž. građ; Foto: Relja Ivanić

2. PALATA VEGA IT RADNIČKI

Novi Sad, Ulica Vojvođanskih brigada 7

Autor: Lazar Kuzmanov, dipl.inž.arh. KUZMANOV AND PARTNERS

3. AKVA PARK PALIĆ

Kanjiški put, Palić

Autori: Aleksandar Nedeljković, d.i.a; Đorđe Nedeljković, d.i.a i Radoš Pešić, d.i.a., Art Projekt

4. VILA TLS

Tolstojeva 42, Beograd - Autor- Predrag Milutinović, arhitekta

5. INGRID - SCHNEIDER ELECTRIC HUB

Industrijska zona Novkabel, Novi Sad

Autori: "ZABRISKIE" - Milena Katić, Milka Gnjato, Martina Milošević, Ana Ugrinić, Ivan Zuliani, enterijer - Ksenija Bajagić, Mila Đorđević, Mirjana Lazić, Staša Simenović

Saradnici- Ivan Šuić, Jovana Petrović, Ana Mičić i Stefan Nešić

6. DVOJNA KUĆA NA DUNAVU

Lokacija- Tvrđava ram - Autor- Prof. Borislav Petrović, arhitekta

7. STAMBENI OBJEKAT

Čolak Antina 18, Beograd- Senjak, Autor- Dejan Miljković, arhitekta

8. STAMBENO POSLOVNI OBJEKAT

Prvomajska 57, Beograd- Zemun - Autor- Ivan Zulević, Koautor- Dejan Vasić, Projektant konstrukcije- prof. inž. arh. ing. građ- Mihajlo Samardžić

9. STADION „KRALJEVICA“

Zaječar - Autori- dr Dušan Stojanović, arhitekta i Prof. Borislav Petrović, arhitekta

za Povelju Udruženja arhitekata Srbije za delo naših autora realizovano u inostranstvu, zaključno sa 31.12.2023. konkurisali su:

1. STAMBENI OBJEKAT

Vinkovci, Hrvatska- Autor- Saša Panić, arhitekta

2. VINARIJA KAST

Ilok, Hrvatska - Autor- Saša Panić, arhitekta

Za nagradu za najuspeliji studentski projekat arhitekture studentima arhitekture, nastao u toku nastavnog procesa u protekloj 2023. godini.

1. VIŠEPORODIČNO STANOVANJE - Autor- Dunja Ilić, preporuka prof. Milana Maksimovića

2. Dekodiranje identiteta grada - Hram zaborava- Autor- Uroš Kulić, preporuka od prof. Dejana Miljkovića

3. VIŠEPORODIČNO STANOVANJE - Autor- Milica Bradonjić, preporuka prof. Milana Maksimovića

4. MIKRO-CENTRI I LOKALNO ISKUSTVO - Autor- Nemanja Čulić, preporuka prof. Aleksandru Vuja

Na prvom sastanku Žirija, održanom dana 19.11.2024. godine, prisustvovali su svi članovi Žirija, konstatovano je da predati radovi sadrže tražene podatke predviđene Raspisom za prijavljivanje radova izvedenim u 2023. godini.

Ovogodišnji Žiri, imajući u vidu značaj nagrade koja se dodeljuje za najuspešnije realizovano delo s **izuzetnim stvaralačkim doprinosom**, ocenjivao je pristigle radove na osnovu njihovih tematskih specifičnosti, razmera i složenosti zadataka. Posebna pažnja posvećena je doslednosti u kvalitetu – od konceptualnih do funkcionalnih karakteristika rešenja – zatim nivou postignutih likovno-plastičnih i oblikovnih vrednosti arhitektonskog izraza, od odnosa prema širem urbanom kontekstu do enterijera i arhitektonskih detalja. Radovi su takođe vrednovani prema originalnosti, inovativnosti i doprinosu koje pružaju arhitektonskoj sceni.

Ove godine, za razliku od prethodnih, Žiri je s posebnim zadovoljstvom konstatovao da je pristigao značajno veći broj radova u svim kategorijama, što ukazuje na povećanje interesovanja za učešće i ukazuje na sveobuhvatnost arhitektonske produkcije u protekloj godini.

Žiri je s posebnom pažnjom pregledao dostavljene analogne priloge, crteže i tehnička obrazloženja za svaki prijavljeni rad po kategorijama. Nakon temeljne analize svih pristiglih radova i održanih nekoliko sastanaka, Žiri je jednoglasno doneo sledeću odluku:

Godišnja nagrada „Aleksej Brkić“ za najuspešnije realizovano delo iz oblasti arhitekture za 2023. godinu dodeljuje se objektu:

Palata VEGA IT Radnički, Novi Sad, Ulica Vojvođanskih brigada 7

Autor: Lazar Kuzmanov, dipl. inž. arh.- **Studio:** “Kuzmanov and Partners”

OBRAZLOŽENJE:

Idejni koncept nove arhitekture PALATE VEGA RADNIČKI je očuvanje identiteta objekta uz savremenu oblikovnu prepoznatljivost i korišćenje novih materijala i savremenih obloga.

Bitna vodilja kod formiranja idejnog rešenja je bila da se zadrži vertikalnost objekta kako bi se očuvala vitkost kompozicije. Uvođenje rama koji obuhvata objekat je imalo i funkcionalni i oblikovni smisao. Tako koncipiran ram daje karakter objektu, uokviruje ga kao sliku, a opet funkcionalno pokriva elemente na fasadi.

Glavna opna objekta je fasada od staklene zid zavese, koja u svom rasteru podseća na ritam i podelu otvora koju je imao objekat u svom nekadašnjem izgledu. Vertikalnoj podeli na fasadi suprostavljene su jake horizontale koje su u osnovi pomerene u odnosu na postojeći gabarit osnove i na taj način omogućavaju da ulični front objekta dobije neophodnu dinamičnost.

Prozračne staklene površine fasade daju mogućnost da se ambijent unutrašnjeg prostora oseti i u spoljašnjem prostoru, odnosno saglediv je i iz uličnih vizura.

Kao doprinos zelenoj izgradnji predviđena je mogućnost ozelenjavanja objekta. Jake čelične horizontale su predviđene da budu i žardinjere sa rastinjem. Pogled na zgradu koji bi se sagledavao sa pozicije centra grada odnosno iz pravca ulice Modene, bio bi pokriven takvom "zelenom zavesom".

Atraktivan izgled objekta sa svedenom arhitekturom daje utisak elegancije PALATE VEGA RADNIČKI i na taj način i karakterom i jasnom estetikom omogućava prepoznatljivosti objekta.

.....

Posle diskusija i razmatranja ostalih radova u kategoriji izvedenih dela u Srbiji, Žiri se većinom glasova saglasio prema sopstvenom nahođenju da dodeli **dve pohvale**:

- **Za doprinos razvoju sportske infrastrukture u Republici Srbiji**

OBRAZLOŽENJE

Ova priznanje se odnosi na posvećenost pristupu jednoj temi od najšireg društvenog značaja. Sportski stadioni, kao prostorni sadržaj, jedan su od najdirektnijih izraza javnog interesa; još od antičkih vremena ova mesta spektakla predstavljaju vezivno tkivo lokalnih i širih zajednica gde su korisnici/građani u prilici da dožive kolektivne senzacije pokrenute linijom emotivnih naboja koje stvaraju sportska nadmetanja. Iz tog razloga, kao što je rečeno, tema sportskih borilišta predstavlja i poseban oblik najšire shvaćene društvene odgovornosti.

Autorski tim u sastavu: prof. Borislav Petrović, rukovodilac autorskog tima, Nada Jelić (koordinator tima), ass. Dušan Stojanović (koautor) i Bojan Jovančević (saradnik-koautor), izradio je studiju pod naslovom: "Stadioni za gradove Srbije", koja je trebalo da omogući projektovanje i optimalne uslove za izgradnju više stadiona u različitim krajevima naše zemlje, uz istovremenu tipizaciju ključnih elemenata konstrukcije i osnovne konfiguracije. Pomenuta studija je pokrenuta od strane institucije UNDP Srbija sa ciljem da se dogradi i razvije lokalna sportska infrastruktura.

Studija, završena krajem februara 2019. godine, pokazala je da se tipizacija može tretirati kao definisanje određenog broja elemenata, čijim je kombinovanjem moguće postići prilagodljivost rezultata različitostima izabranih gradskih ambijenata Kraljeva, Zaječara, Leskovca, Vranja, Loznice i Subotice, kao i Kragujevca i Kikinde.

Autorski tim je u narednom periodu nastavio saradnju sa kancelarijom UNDP u sledecoj fazi izrade tehničke dokumentacije za izgradnju stadiona, rukovodeći radom podizvođača i obavljajući konsultantske usluge i koordinirajući aktivnosti koje su rezultirale realizacijom tri gradska stadiona i to u u Loznici, Leskovcu i Zaječaru u periodu od 2020 - 2023. godine od kojih je ovaj poslednji i prijavljen u konkurenciji za ovu nagradu.

Pohvala se, dakle dodeljuje uspešnom, višegodišnjem stručnom, stvaralačkom trudu na sistematizaciji prostornog sklopa sportskih borilišta čime je direktno uticalo na platformu za ostvarenje javnog interesa kao stuba uspešnog razvoja društva.

- **Za doprinos tipologije jednorodinih kuća**
OBRAZLOŽENJE

Porodična stambena vila TLS, autora arhitekta Predraga Milutinovića koja se nalazi u srcu Beograda, izuzetan je primer objekta na kojem je projektant uspeo da uskladi zahteve investitora sa funkcionalnim i oblikovnim vrednostima arhitektonske struke, od konceptualnog rešenja do interpolacije u urbanu matricu. Obzirom na to da se objekat nalazi na terenu u padu, svojom formom, koja prati nagib terena i prilagođava se lokaciji, nenametljivo se uklapa u postojeće okruženje, ne narušavajući arhitekturu susednih objekata. Svojom kubičnom formom, jednostavnim, ravnim linijama i naglašenom horizontalnošću doprinosi da se objekat ne ističe svojim gabaritima, već svojom skladnom geometrijom i materijalizacijom. Stroga, čvrsta geometrijska forma sa oblogom od travertina ublažena je uvođenjem zaobljenih uglova, velikih staklenih površina i arhitektonskih detalja u vidu pergola i brisoleja, čime je objekat dobio na suptilnosti i eleganciji.

Povlačenjem objekta sa regulacije i formiranjem atrijuma, objekat je osvetljen sa dve strane, što je doprinelo njegovoj otvorenosti i prozračnosti, dok je u isto vreme zadržana privatnost korisnika. Jasnom podelom funkcionalnih celina, privatnog i poslovnog dela, spavaće zone i dnevnih sadržaja, objekat je funkcionalno jasno definisan. Preko ulaza u nivou ulice pristupa se prostoru salona, koji se proteže kroz dve etaže, i predstavlja centralni deo objekta. Skulpturalnim, jednokrakim stepeništem, koje korespondira sa atrijumom punim zelenila, se pristupa dnevnoj zoni sa svim pratećim sadržajima u osnovi suterena. Velike staklene površine otvaraju objekat prema dvorištu, koje postaje njegov sastavni deo. Na spratu su smeštene spavaće sobe sa orijentacijom ka dvorištu, dok je glavna spavaća soba, kao najintimniji kutak, smeštena na drugom spratu objekta.

Upotreba prirodnih materijala, drveta, kamena i zelenila, kao i prirodna osvetljenost objekta doprinose osećaju topline i harmoničnosti porodičnog doma. Perfektno dizajniranim i izvedenim detaljima ovaj kompleksan objekat doživljava se kao jednostavna, minimalistička struktura.

Obzirom na sve navedene kvalitete, ovaj objekat zaslužuje da bude pozitivan primer jedne naizgled jednostavne, ali ujedno i najzahtevnije arhitektonske tipologije. Iz tog razloga je žiri odlučio da ovom objektu dodeli Pohvalu za doprinos razvoju tipologije jednorodinih kuća.

.....

Žiri je jednoglasno odlučio da se za 2023. godinu ne dodeli nagrada za izvedeno delo naših arhitekata u inostranstvu.

NAGRADA ZA NAJUSPELIJI STUDENTSKI PROJEKAT ARHITEKTURE

studentima arhitekture za 2023. godinu doneta je jednoglasno Odluka da se dodele **dve Nagrade:**

- **Projekat Dekodiranje identiteta grada - Hram zaborava Autora Uroša Kulića**

OBRAZLOŽENJE:

Jednakovredna NAGRADA ZA NAJUSPELIJI STUDENTSKI PROJEKAT ARHITEKTURE u 2023.

godini dodeljena je za izuzetno promišljen pristup projektovanju, polazeći od pojma ruine i identiteta, njihovog odnosa sa kolektivnim sećanjem, kreirajući prostorno-programski predlog koji transformiše fragmentisani prostor Donjeg grada u novi kulturni epicentar.

Projekat se ističe pažljivim istorijskim istraživanjem i detaljnom analizom prostorno-vremenskih slojeva lokacije. Neinvazivni pristup autoru je omogućio da na inovativan način redefiniše Beogradsku tvrđavu i njen Donji grad kao mesto interakcije između sećanja i zaborava, prošlosti i budućnosti. Na taj način, arhitektura postaje sredstvo za obeležavanje, imaginaciju i oživljavanje autentičnog duha mesta.

Kroz pažljivo odabrane prostorne intervencije, projektom su reinterpretirani fragmenti kulturnog i urbanog nasleđa, a metaarhitekturom generiše novu mrežu utisaka i iskustava. Autor je pokazao izuzetnu istraživačku posvećenost i sposobnost da balansira između teorijskog pristupa i praktičnih arhitektonskih rešenja.

Ovaj projekat predstavlja harmoničan spoj materijalnog i nematerijalnog, istražujući granice između memorije i imaginacije, čime pruža inspirativan primer kako arhitektura može odgovoriti na izazove očuvanja kulturnog identiteta i kreiranja novih urbanih pejzaža.

- **Projekat MIKRO-CENTRI I LOKALNO ISKUSTVO Autora Nemanje Čulića**

OBRAZLOŽENJE

Jednakovredna NAGRADA ZA NAJUSPELIJI STUDENTSKI PROJEKAT ARHITEKTURE u 2023. godini

dodeljena je za izuzetno inovativan pristup projektovanju Ekološkog istraživačkog centra za baterije, koji se izdvaja svojom primenom savremenih alata u projektovanju i metodološkom preciznošću. Smešten u prirodni ambijent Ovčarsko-kablarske klisure, projekat harmonizuje ekološku održivost, arhitektonsku funkcionalnost i kulturni kontekst, pružajući promišljeno arhitektonsko rešenje za savremene izazove.

Autor je u svom radu demonstrirao visok nivo tehničke sposobnosti i kreativnosti kroz primenu generativnih metoda projektovanja, uključujući algoritamske procese i napredne alate. Ovaj pristup omogućio je organski razvoj prostora koji se prirodno integriše sa morfologijom terena, stvarajući dinamičan kompleks koji istovremeno poštuje prirodno okruženje i zadovoljava potrebe istraživačkih i edukativnih aktivnosti.

Posebno se ističe sposobnost autora da balansira između strogo definisanih pravila i kreativnog izraza, što rezultira modularnom organizacijom i prostornom logikom koji obezbeđuju fleksibilnost i adaptabilnost. Pažljivo planirane komunikacije, strategije pozicioniranja terasa i optimizacija funkcionalnog programa dodatno potvrđuju zrelost autora u razumevanju savremenih projektantskih tehnika i tehnologija.

Ovaj projekat predstavlja viziju arhitekture budućnosti, gde se tehnologija, ekologija i kultura harmonično prepliću, pružajući inspirativan primer kako inovacije u arhitektonskom projektovanju mogu odgovoriti na različite izazove.

U Beogradu, 19.12.2024.

Žiri u sastavu:

Predsednik Žirija:

Prof. Ivan Rašković, arhitekta

i članovi:

Prof. Milan Đurić, arhitekta

Milica Kovač, arhitekta

Dr Slobodan Jović, arhitekta

Dr Vojislav Nikolić, arhitekta